



מדינת ישראל
משרד המשפטים

לשכת המשנה ליועץ המשפטי לממשלה

(משפט אזרחי)

ירושלים: י"ד שבט, תשפ"ב

16 ינואר, 2022

לכבוד

כלל ארגוני גני הילדים הפרטיים

הנדון: הבהרות בעניין מתווה משרד המשפטים בעניין השפעות הקורונה על חוזים בענף גני הילדים הפרטיים

1. בהמשך למתווה שפרסם משרד המשפטים לקראת שנת הלימודים תשפ"א,¹ (להלן – "המתווה" או "מתווה משרד המשפטים") ולפגישה שהתקיימה ביום 14.9.2020 בהשתתפות מספר ארגוני גני ילדים פרטיים, שבה הציגו נציגי ארגוני הגנים תובנות בעקבות השפעת הקורונה על ההסכמים נושא ההתקשרות שבין הגנים להורי הילדים, נבקש לשוב ולהתייחס למתווה האמור, בפרט בשים לב לסגר הנוכחי, כמפורט להלן.
2. בפגישה ולאחריה, טענו חלק מנציגי ארגוני הגנים כי השתתפות ההורים כפי שנקבעה במתווה ביחס לתקופות הפסקת הפעילות השונות אינה מספיקה. בפרט, הלינו אותם נציגים על כך שהשתתפות ההורים, בהתאם לימי הסגר, כפי שבאה לידי ביטוי במתווה נמוכה לאור היקף ההוצאות הקבועות המושתות על הגנים, ועלולה להביא לפגיעה ביציבות הפיננסית של הגנים, וביכולתם להמשיך לפעול. בנוסף, נטען כי השבת כספים להורים עלולה אף היא להביא לפגיעה משמעותית בתזרים ההכנסות וההוצאות של הגנים, שלא יאפשר המשך פעילות סדירה של הגנים.
3. לאור טענות אלו התבקשו נציגי הארגונים להעביר נתונים תומכים, לעניין גובה ההוצאות הקבועות, ואלו נבדקו על ידינו. בהמשך לשאלות שעלו בפגישה ולבדיקה הנוספת שערכנו, נבקש להבהיר את הנקודות הבאות –
4. לא מצאנו מקום לשנות מהמתווה המוצע, שלעמדתנו מהווה איזון ראוי והוגן לעניין השתתפות ההורים בשכר הלימוד במצב של הפסקת פעילות הגן. גם נתונים נוספים שהועברו בהמשך לפגישה נבדקו על ידינו ולהבנתנו תומכים במתווה המוצע.
5. הסגר הנוכחי, החל בעבור מוסדות החינוך ביום 17.9.2020 והסתיים ביום 17.10.2020 כולל, כלומר תקופה של 31 ימים ברצף. בהתאם למוצע במתווה משרד המשפטים, במקרים שבהם

¹ מכתבנו מיום 24 באוגוסט 2020 "התאמת חוזים לקראת שנת הלימודים הבאה בעקבות הקורונה בענף גני הילדים הפרטיים".



תקופת הסגר עמדה על 31 ימים ברצף הגנים לא ידרשו מההורים השתתפות כלשהי בשכר הלימוד בגין תקופת הסגר. זאת לאור ההנחה כי במקרה שכזה הנהלות הגנים יקבלו סיוע מהמדינה על דרך של מתן מענקים שנועדו לסייע להם לשאת בהוצאות הקבועות,² וכן השתתפות מדינה בשכר העובדים על דרך של הכרה בחל"ת.

מכל מקום נבהיר כי ההנחה האמורה ניתנת לסתירה ועל פי ההמלצה באותם מקרים נדירים שבהם הגן לא זכאי לקבלת סיוע בהוצאות קבועות או השתתפות המדינה בשכר העובדים בשל הסגר ההמלצה היא לדרוש מההורים 30% משכר הלימוד.

6. במקביל, וכפי שהוצע במתווה, לא יינתן החזר להורים מצד הנהלות הגנים בגין ימי חופשה עבור חגים ומועדים ובכלל זה ערבי חגים וחגים (לגנים במגזר היהודי). בכל הנוגע לימי חול המועד, הסכום שאותו ההורים חבים לגן הוא בהתאם להסכמה שיש בין ההורים והגן. ככל שנקבע מראש כי ימי חול המועד הינם ימי חופשה בתשלום ידרשו ההורים לשלם עבור ימים אלו כמו בתקופות ללא סגר וככל שההסכמה היא שימים אלו יפעל הגן, לא ידרשו ההורים לשלם עבור ימים אלו.

7. בנוסף, נבקש לחדד כפי שהוצע במתווה הגנים יוכלו לקבוע את המועד המתאים להשבת הכספים להורים. הגנים יכולים לבחור האם להשיב כספים אלו סמוך לסיום הסגר או במועד אחר ולכל היותר עד לתום שנת הלימודים (תום תקופת ההתקשרות). דחיית השבת התשלומים עשויה לסייע לגן כך שהגן לא ידרש להחזיר סכומי כסף משמעותיים בעת ובעונה אחת, באופן שעלול לפגוע משמעותית בתזרים ההכנסות וההוצאות של הגנים, ובכדי לאפשר את המשך פעילותם לאורך כל שנת הלימודים.

8. עם זאת, יש לקחת בחשבון עובדות מסוימות ביחס למענקים שהמדינה נותנת. לאחר בירור שקיימנו עם משרדי הממשלה נוגעים בדבר, אנו מבקשים להביא לתשומת לבכם, את האמור להלן, הנכון למועד מכתבנו זה -

א. המועד האחרון להשבת הכספים באופן שההפסד ייזקף לשנת הפעילות הנוכחית הינו 21.6.2021.

ב. לצורך קבלת המענק הדו חודשי מהמדינה המתייחס ל"הוצאות הקבועות" בתקופת הסגר הנוכחי יש להגיש בקשה למענק הוצאות קבועות לרשות המיסים בסמוך לסיום הסגר ולהראות ירידה של לפחות 25% בפדיון בחודשים הרלוונטיים (ספטמבר – אוקטובר), ביחס לחודשים מקבילים אשתקד. נציין כי לפני הסגר המענק ניתן רק עבור ירידה של לפחות 40% בפדיון ואיננו יודעים כיצד יחושב המענק ע"י רשות המיסים בחודשים הבאים. יתכן שהקריטריונים למענק ישתנו עד סוף שנה"ל. אנו ממליצים לגנים להיוועץ ברו"ח או מנהל חשבונות וכד' לגבי השאלה מתי להשיב את כספי ההורים וכיצד מועד ההשבה עשוי להשפיע על סכום המענק.

² חוק התכנית לסיוע כלכלית (נגיף הקורונה החדש) (הוראת שעה), התש"ף – 2020.



8. לנוחותכם מצורפת למכתבנו זה טבלה ובה פירוט התשלום על בסיס המתווה ובהתאם לנתוני הסגר כפי שהתקיים בפועל במהלך החודשים ספטמבר- אוקטובר 2020.
9. מתווה זה הוא בגדר המלצה, על כן נבהיר כי במקרים שבהם ההורים והנהלות הגנים הגיעו להסכמות לעניין היקף השתתפות ההורים במקרה של הפסקת פעילות הגן, אין מניעה לכבד את אותם הסכמים, ובלבד שהצדדים הגיעו לאותן הסכמות בתום לב ולאחר משא ומתן חופשי והם אינן כוללות תנאים מקפחים.
10. יוזכר כי המלצה של איגוד עסקי (ובכלל זאת ארגוני גני הילדים הפרטיים השונים) לחבריו על תנאים מסחריים ובכללם תנאים הנובעים מהתמודדות גני הילדים עם משבר הקורונה, עולה לכאורה כדי קביעה או המלצה על קו פעולה של איגוד עסקי לפי הוראות סעיף 5 לחוק התחרות הכלכלית, תשמ"ח-1988. קו פעולה של איגוד עסקי, כמו גם תיאום תנאים מסחריים כאמור ישירות בין גני ילדים פרטיים, הוא הסדר כובל אסור לפי הוראות סעיפים 2 ו-4 לחוק זה ועבירה פלילית לפי סעיף 47 לחוק זה. ארגון גני ילדים פרטיים רשאי להעביר לידיעת חבריו את המתווה משרד המשפטים בנושא תנאים הנובעים מהתמודדות גני הילדים עם משבר הקורונה, וכן את מכתבנו זה.
11. לאור השיח המכובד שהתקיים אל מול ארגוני הגנים, ולאור התגובות שהתקבלו, אנו סמוכים ובטוחים כי הגנים וההורים ימשיכו לשתף פעולה ולצלוח את התקופה המאתגרת, תוך שימור יחסי האמון הייחודיים שבין הגנים להורים.
- דומה שלפנינו ניצבת תקופה מאתגרת ובלתי צפויה. משרד המשפטים יוסיף ויבחן את המלצותיו בהתאם לנסיבות כפי שיתהוו בפועל. ככל שימצא כי יש מקום לשנות מהמלצותינו בעקבות התפתחויות עתידיות ישלח מכתב עדכון מתאים.

בברכה,

רני נויבואר

ראשת אשכול אזרחי

העתק:

מר ארז קמיניץ, משנה ליועץ המשפטי לממשלה (משפט אזרחי)

ד"ר דליה שיליאן, הרשות להגנת הצרכן

גב' חנה וינשטוק, הרשות להגנת הצרכן

גב' תמר מירסקי, הרשות לעסקים קטנים

גב' אסנת שלזינגר, רשות התחרות

גב' אתי ליבמן עפאים, כאן

ד"ר אפי צמח, כאן



נספח א' – פירוט אחוזי התשלום הנדרשים בהתאם למתווה המומלץ על ידי משרד המשפטים במקרים בהם עובדי הגן הוצאו לחל"ת

עבור חודש ספטמבר-

הגן עבד בין התאריכים 1-16 לספטמבר	
ימים לתשלום בגין עבודת הגן לפני הסגר	16
ימי חגים (עליהם יש לשלם)	4
סה"כ ימים לשלם	20
סה"כ ימים החודש	30
סה"כ ימים שעל הגננת להחזיר	10
חלק יחסי לתשלום מתוך חודש ספטמבר	0.67
חלק יחסי להחזר מתוך חודש ספטמבר	0.33

עבור חודש אוקטובר (שני מקרים)
מקרה 1- ימי חול המועד הוגדרו כימי חופשה

הגן עבד בין התאריכים 18.10-31.10	
ימים לתשלום בגין עבודת הגן לפני הסגר	14
ימי חגים (עליהם יש לשלם)	7
סה"כ ימים לשלם	21
סה"כ ימים החודש	31
סה"כ ימים שעל הגננת להחזיר	10
חלק יחסי לתשלום מתוך חודש אוקטובר	0.68
חלק יחסי להחזר מתוך חודש אוקטובר	0.32

מקרה 2- ימי חול המועד הוגדרו כימי עבודה

הגן עבד בין התאריכים 18.10-31.10	
ימים לתשלום בגין עבודת הגן	14
ימי חגים (עליהם יש לשלם)	2
סה"כ ימים לשלם	16
סה"כ ימים החודש	31
סה"כ ימים שעל הגננת להחזיר	15
חלק יחסי לתשלום מתוך חודש אוקטובר	0.52
חלק יחסי להחזר מתוך חודש אוקטובר	0.48

במידה ורק חלק מימי חול המועד הוגדרו כימי עבודה, והשאר כחופשה, ניתן להשתמש בטבלה הנ"ל כדי לחשב את החלק היחסי של התשלום בגין אוקטובר, באמצעות שינוי ימי החגים עליהם יש לשלם.